V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati
par 3 mēnešu periodu, kas noslēdzās 2009. gada 31. martā
(neauditēti)

V A/S „LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA"
VADĪBAS ZIŅOJUMS

2009. gada 3 mēneši

2009.gadā Latvijas ekonomikas attīstības tempi turpina strauji samazināties, dinamika kļuvusi negatīva. Ekonomiskās aktivitātes samazinājums ir negatīvi ietekmējis valsts budžeta ieņēmumu apjomu, kā rezultātā valdība vērsās pie Starptautiskā valūtas fonda (SVF), Eiropas Komisijas (EK) un citām institūcijām, lai aizņemtos finanšu līdzekļus budžeta deficīta finansēšanai. 2009.gada sākumā, uzņēmumu darbības sašaurināšanas un pārtraukšanas dēļ Latvijā ir pakāpeniski pieaudzis bezdarbs, kas turpinās palielināties arī gada otrajā pusē līdz ar gaidāmajām reformām valsts budžeta iestādēs. Finanšu līdzekļu piesaistīšana ekonomikas atveseļošanai ir apgrūtināta, jo resursu apjoms finanšu tirgū ir ierobežots un salīdzinoši dārgs, ievērojami paaugstinājies kredītrisks, banku sektors galveno uzmanību veltī esošā portfeļa kvalitātes uzlabošanai. Taču iekšējā patēriņa būtiska samazināšanās ir veicinājusi Latvijas tirdzniecības bilances uzlabošanos, kā arī strauju inflācijas rādītāju krišanos.

2009.gadā banku pakalpojumus Latvijā sniedz 21 banka un sešas ārvalstu banku filiāles. Latvijas Bankā reģistrētas arī septiņas elektroniskās naudas institūcijas un trīs naudas tirgus fondi. 2009.gada 1.ceturksnī banku aktīvi ir samazinājušies par 4,5%, marta beigās sasniedzot 22,2 miljardus latu, kredītportfeļa apjoms, tāpat kā noguldījumi (ar tranzītfondiem), samazinājās par 1%, bet kapitāls un rezerves - par 2%. Banku zaudējumi 2009.gada pirmajos trīs mēnešos sasniedza 51,3 miljonus latu, kuru galvenais iemesls ir uzkrājumu veidošana peļņu nenesošiem kredītiem.

Pretēji tendencei banku sektorā, šī gada 1.ceturksnī, Hipotēku bankas bruto aktīvu apjoms ir pieaudzis par 27,5 miljoniem latu jeb par 3% līdz 989,7 miljoniem latu. Banka pēc aktīvu apjoma marta beigās ierindojās 8.vietā Latvijas komercbanku vidū (tirgus daļa – 4,5%). Savukārt Bankas neauditētā peļņa 1.ceturksnī sasniedza 0,51 miljonus latu.

Hipotēku bankas bruto kredītportfelis 2009.gada pirmo trīs mēnešu laikā ir samazinājies par 16,6 miljoniem latu jeb par 2%, sasniedzot 715 miljonus latu. Marta beigās Banka pēc kredītportfeļa apjoma ieņēma 6.vietu Latvijas komercbanku vidū (tirgus daļa - 4,4%). Hipotēku banka bija astotā lielākā banka Latvijā pēc uzņēmumiem izsniegto kredītu apjoma (tirgus daļa – 5,1%), un septītā lielākā banka pēc privātpersonām izsniegto kredītu apjoma (tirgus daļa – 3,3%).

Noguldījumu apjoms Bankā šī gada 1.ceturkšņa laikā ir saglabājies 302 miljonu latu apjomā. Hipotēku banka pēc noguldījumu (ieskaitot tranzītfondus) apjoma marta beigās ieņēma 10.vietu Latvijas komercbanku vidū (tirgus daļa – 3,2%).

2009.gada janvārī tika palielināts Bankas pamatkapitāls par 29,5 milj. latu jeb par 61%, līdz 78 milj. latu.

2009.gada februārī Hipotēku banka un Privatizācijas aģentūra noslēdza akciju pirkuma līgumu, saskaņā ar kuru Hipotēku banka pārdeva visas tai piederošās Parex bankas akcijas Privatizācijas aģentūrai.

Hipotēku banka 2009. gada 1.ceturksnī turpināja realizēt dažādas attīstības programmas, kuru ietvaros valdības uzdevumā tiek sniegts atbalsts noteiktām uzņēmēju un iedzīvotāju grupām – Mazo un vidējo uzņēmēju kreditēšanas programmas, Mājokļu garantiju programma, Lauku attīstības programmas. Sevišķu uzmanību Banka, kā valsts banka, pievērš komersantu konkurētspējas paaugstināšanas aizdevumiem, lai palīdzētu Latvijas uzņēmējiem turpināt savu uzņēmējdarbību ekonomikas lejupslīdes un finanšu krīzes apstākļos.

Lai aktivizētu uzņēmējdarbību Latvijā, Ministru kabinets jau 2008.gadā pieņēma lēmumu (rīkojums Nr.275, 22.05.2008) uzsākt jaunu programmu – "Uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanas atbalsta programma", kuras realizāciju veic Hipotēku banka. Līdz marta beigām šīs programmas ietvaros tika piešķirti aizdevumi par kopējo summu 22,7 miljoni latu. Ņemot vērā pēdējā laika ekonomiskās situācijas pasliktināšanos gan Latvijā, gan tās eksporta tirgos, uzņēmējiem bija nepieciešams papildus atbalsts kredītu veidā, taču komercbankas šādu atbalstu sniegt nebija gatavas finanšu resursu deficīta un paaugstinātā riska dēļ. Konkurētspējīgo uzņēmumu atbalstam 2009.gada 17.februārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.164 par aizdevumiem komersantu konkurētspējas paaugstināšanai. Minētie noteikumi paredz komersantu kreditēšanu Ls 210 miljonu apmērā Hipotēku bankā, mainot iepriekšējos aizdevumu nosacījumus (palielinātas maksimālās aizdevumu summas, ierobežots atbalstāmo nozaru loks, ierobežota mazo projektu un jauno komersantu kreditēšana).

Bez tam 2009.gada 10.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.238 par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.2.1.4.aktivitāti "Aizdevumi komersantu konkurētspējas uzlabošanai", kas paredz aizdevumu fonda izveidošanu kā nodalītu finanšu resursu bloku Hipotēku bankā komersantu kreditēšanai Ministru kabineta noteikumu Nr.164 ietvaros (par aizdevumiem komersantu konkurētspējas paaugstināšanai). Aizdevumu fondu veido publiskais finansējums EUR 61,6 miljoni un Hipotēku bankas finansējums EUR 21,6 miljoni. Kreditēšana no aizdevumu fonda tiks uzsākta 2.ceturksnī.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 2.decembra rīkojumu Nr.752 Hipotēku banka šā gada 1.ceturksnī uzsāka Latvijas mazo un vidējo komersantu mikrokreditēšanas programmas realizāciju, sniedzot mikroaizdevumus līdz 3 tūkstošiem latu. Programmas finansējuma kopējais apjoms ir 564,8 tūkstoši latu, un 1.ceturkšņa laikā Hipotēku banka piešķīra mikrokredītus par kopējo summu 90 tūkstoši latu.

Martā Banka parakstīja sadarbības līgumus ar pieciem Latvijā nodibināto novadu fondu vadītājiem (Valmieras, Talsu, Alūksnes, Liepājas un Lielvārdes), kā arī Limbažu rajona padomi, Ogres novada domi, Ērgļu novada domi, Jūrkalnes pagasta padomi par projektu konkursu organizēšanu. Hipotēku banka atbalstīs fondu rīkoto projektu konkursu labākos darbus, kas veicina vietējo iedzīvotāju pašiniciatīvu un uzņēmību savas dzīves vides uzlabošanā.

Trešo gadu pēc kārtas Hipotēku banka piedalījās kampaņā "Uzslavē labu servisu!" Kampaņā šogad iesaistījās rekordliels uzņēmumu skaits – 75. Bankas sniegto pakalpojumu kvalitāti ir novērtējuši mūsu klienti, izvirzot Preiļu filiāli kā vienu no desmit kampaņā uzslavētākajām apkalpošanas vietām.

2009.gada sākumā starptautiskās kredītreitingu aģentūras ir pakāpeniski samazinājušas Latvijas kredītreitingus. *Standard & Poor's Rating Services* un *Fitch Ratings* ir pazeminājušas Latvijas kredītreitingus līdz *BB+*, kas ir augstākais spekulatīva līmeņa reitings, norādot, ka reitingu samazināšana atspoguļo ekonomiskās situācijas lejupslīdi, kas bijusi straujāka par iepriekš prognozēto. Savukārt *Moody's Investors Service Ltd* Latvijas kredītreitingu samazināja līdz zemākajam investīciju līmeņa reitingam *Baa3*. Hipotēku banka ir 100% valstij piederoša banka un tās reitings nevar pārsniegt valstij noteikto reitingu, tāpēc starptautiskā reitingu aģentūra *Moody's Investors Service Ltd,* samazinot Latvijas kredītreitingu, samazināja arī Hipotēku bankas kredītreitingus. Bankai piešķirtie reitingi ir šādi:

- ilgtermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – ***Baa3*** (nākotnes perspektīva - negatīva),
- īstermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – ***P2***,
- finansiālās stabilitātes reitings – ***D-*** (nākotnes perspektīva - negatīva),
- hipotekāro ķīlu zīmju reitings – ***Baa2***,

kas ir investīciju līmeņa reitingi.

Hipotēku banka 2009.gada 1.ceturksnī savus klientus apkalpo 29 filiālēs, kas atrodas gan Rīgā, gan katrā Latvijas rajona centrā un 8 norēķinu grupās dažādos Latvijas reģionos. 2009.gada 1.ceturksnī uzstādīti 7 jauni bankomāti (ATM).

Hipotēku bankas kopējais ATM tīkls uz 2009.gada 1.ceturkšņa beigām ir paplašinājies jau līdz 64 bankomātiem. 2009.gada janvārī noslēgts līgums par „draudzīgo bankomātu” izmantošanu arī ar Parex banku – no februāra Hipotēku bankas klientiem ir iespēja bez komisijas maksas izņemt skaidru naudu ne tikai Hipotēku bankas (64 ATM), Rietumu bankas (14 ATM), Latvijas Krājbankas (202 ATM) un SEB bankas (218 ATM), bet papildus arī Parex bankas 138 ATM visā Latvijā. 2009.gada pirmajā ceturksnī Hipotēku bankas un „draudzīgo bankomātu” tīkls veido 636 ATM, jeb nedaudz vairāk kā pusi no visa Latvijas ATM tīkla.

V A/S „LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA"
PADOMES UN VALDES SASTĀVS

Padome (2009. gada 31. martā)

Baiba Bāne	Padomes priekšsēdētāja
Dāvids Tauriņš	Padomes priekšsēdētājas vietnieks
Jānis Šnore	Padomes loceklis
Matīss Markuss	Padomes loceklis
Iveta Strautiņa	Padomes locekle

Padome (no 2009. gada 16. aprīļa)

Baiba Bāne	Padomes priekšsēdētāja
Dāvids Tauriņš	Padomes priekšsēdētājas vietnieks
Baiba Brigmane	Padomes locekle

Pēc pārskata perioda beigām Padomes locekļu amatus atstāja Jānis Šnore, Matīss Markuss un Iveta Strautiņa un par Padomes locekli tika ievēlēta Baiba Brigmane.

Valde (2009. gada 31. martā)

Inesis Feiferis	Valdes priekšsēdētājs
Rolands Paņko	Valdes priekšsēdētāja vietnieks
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis
Andris Riekstiņš	Valdes loceklis
Jānis Bērziņš	Valdes loceklis

PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskatu sagatavošanu, balstoties uz sākotnējo grāmatvedības uzskaiti par katru pārskata periodu, kas patiesi atspoguļo Koncerna un Bankas finansiālo stāvokli uz pārskata perioda beigām, kā arī darbības rezultātiem un naudas plūsmām par šo periodu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajos Starptautiskajos finanšu pārskatu standartos noteiktajiem vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem.

Vadība apstiprina, ka saīsinātie konsolidētie un Bankas finanšu pārskati par 2009. gada trim mēnešiem ir sagatavoti, pamatojoties uz atbilstošām grāmatvedības metodēm, kuru pielietojums ir bijis konsekvents, un vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi. Vadība apstiprina, ka finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites kārtošanu, par Koncerna un Bankas līdzekļu saglabāšanu, kā arī krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu, kā arī par Bankas darbības atbilstību Latvijas Republikas Kredītiestāžu likumam, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas norādījumiem un citu Latvijas Republikā spēkā esošo likumu prasībām.

PEĻŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS
(visas summas ir tūkstošos latu)

	3 mēneši līdz 31/03/09		3 mēneši līdz 31/03/08	
	Koncerns	**Banka**	**Koncerns**	**Banka**
Procentu ieņēmumi	15,342	14,769	15,373	14,949
Procentu izdevumi	(9,541)	(9,264)	(10,529)	(10,402)
Tīrie procentu ieņēmumi	**5,801**	**5,505**	**4,844**	**4,547**
Komisijas naudas ieņēmumi	1,024	943	1,113	977
Komisijas naudas izdevumi	(236)	(200)	(205)	(191)
Tīrie komisijas ieņēmumi	**788**	**743**	**908**	**786**
Dividenžu ienākumi	-	-	1	801
Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	1,602	1,554	373	350
Citi ieņēmumi	1,112	982	1,175	811
Personāla izmaksas	(2,572)	(2,303)	(2,413)	(2,188)
Administratīvie izdevumi	(1,995)	(1,694)	(2,027)	(1,782)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības nolietojums	(531)	(475)	(669)	(605)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(3,761)	(3,617)	(595)	(451)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	**444**	**695**	**1,597**	**2,269**
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(211)	(184)	(276)	(248)
Pārskata perioda peļņa	**233**	**511**	**1,321**	**2,021**
Attiecināma uz:				
Bankas akcionāriem	-	-	-	-
Mazākuma līdzdalību	-	-	-	-

BILANCE
(visas summas ir tūkstošos latu)

	31/03/09		31/12/08	
Aktīvi	**Koncerns**	**Banka**	**Koncerns**	**Banka**
Kase un prasības uz pieprasījumu pret Centrālo Banku	17,651	17,651	45,115	45,115
Tirgojamie vērtspapīri	2,225	2,060	3,859	3,711
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	65,374	65,270	64,070	63,969
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	16,669	16,669	26,296	26,296
Prasības pret citām kredītiestādēm	145,418	145,286	65,587	65,334
Atvasinātie līgumi	1,430	1,430	1,581	1,581
Kredīti	724,591	708,719	742,386	726,575
Ieguldījumu īpašumi	1,826	1,826	1,826	1,826
Līdzdalība saistīto un meitas uzņēmumu pamatkapitālā	295	1,763	296	898
Nemateriālie aktīvi	2,382	1,887	2,434	1,942
Pamatlīdzekļi	8,402	7,531	8,707	7,638
Uzņēmumu ienākuma nodokļa prasības	963	820	1,147	1,004
Pārējie aktīvi	4,879	689	5,000	1,456
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	992	810	718	564
Kopā aktīvi	**993,097**	**972,411**	**969,022**	**947,909**
Pasīvi				
Saistības pret kredītiestādēm	503,393	484,250	515,228	495,927
Noguldījumi	307,861	307,919	302,098	302,209
Atvasinātie līgumi	1,398	1,398	546	546
Tranzītresursi	2,306	2,306	2,276	2,276
Emitētie parāda vērtspapīri	40,368	40,368	40,660	40,660
Pārējās saistības	12,516	11,877	13,083	12,379
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	2,790	2,068	2,610	1,882
Maksājamais ienākuma nodoklis	-	-	-	-
Atliktās nodokļu saistības	1,033	1,006	1,006	1,006
Pakārtotās saistības	31,534	31,534	31,089	31,089
Kopā saistības	**903,199**	**882,726**	**908,596**	**887,974**
Kapitāls un rezerves				
Akciju kapitāls	78,031	78,031	48,513	48,513
Rezerves kapitāls	2,524	2,063	2,524	2,063
Mazākuma līdzdalība	29	-	29	-
Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	(3,237)	(3,237)	(3,562)	(3,562)
Nesadalītā peļņa	12,551	12,828	12,922	12,921
Kopā kapitāls un rezerves	**89,898**	**89,685**	**60,426**	**59,935**
Kopā pasīvi	**993,097**	**972,411**	**969,022**	**947,909**
Ārpusbilances posteņi				
Iespējamās saistības	30,535	30,535	24,007	24,007
Finansiālās saistības	35,369	48,818	29,746	39,399

KONSOLIDĒTAIS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS
(visas summas ir tūkstošos latu)

	Attiecināms uz Bankas akcionāriem					
	Akciju kapitāls	**Rezerves kapitāls**	**Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve**	**Nesadalītā peļņa**	**Mazākuma līdzdalība**	**Kopā kapitāls**
Bilance 2008. gada 31. decembrī	**48,513**	**2,524**	**(3,562)**	**12,922**	**29**	**60,426**
Pamatkapitāla palielināšana	29,518	-	-	-	-	**29,518**
Peļņas sadale – maksa par valsts kapitāla izmantošanu	-	-	-	(604)	-	**(604)**
Neto peļņa no pārdošanai pieejamajiem ieguldījumiem	-	-	325	-	-	**325**
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	233	-	**233**
Bilance 2009. gada 31. martā	**78,031**	**2,524**	**(3,237)**	**12,551**	**29**	**89,898**

BANKAS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS
(visas summas ir tūkstošos latu)

		Akciju kapitāls	**Rezerves kapitāls**	**Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve**	**Nesadalītā peļņa**	**Kopā kapitāls**
Bilance 2008. gada 31. decembrī		**48,513**	**2,063**	**(3,562)**	**12,921**	**59,935**
Pamatkapitāla palielināšana	-	29,518	-	-	-	**29,518**
Peļņas sadale – maksa par valsts kapitāla izmantošanu		-	-	-	(604)	**(604)**
Neto peļņa no pārdošanai pieejamajiem ieguldījumiem		-	-	325	-	**325**
Pārskata perioda peļņa		-	-	-	511	**511**
Bilance 2009. gada 31. martā		**78,031**	**2,063**	**(3,237)**	**12,828**	**89,685**

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS
(visas summas ir tūkstošos latu)

	3 mēneši līdz 31/03/09	
	Koncerns	**Banka**
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā		
Peļņa pirms nodokļiem	444	695
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	531	475
Uzkrājumu vērtības samazinājumam pieaugums	2,627	2,546
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas (peļņa) / zaudējumi	-	-
Pamatlīdzekļu pārdošanas (peļņa) / zaudējumi	(70)	9
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums	441	447
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (pieaugums) / samazinājums	(274)	(246)
Pārējo aktīvu pieaugums	837	1,351
Pārējo saistību pieaugums / (samazinājums)	285	350
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās	**4,821**	**5,627**
Prasību pret kredītiestādēm pieaugums	4,013	4,013
Kredītu pieaugums	15,443	15,765
Tirgojamo vērtspapīru samazinājums	1,634	1,651
Saistību pret kredītiestādēm pieaugums	(34,161)	(34,329)
Noguldījumu pieaugums / (samazinājums)	5,763	5,710
Tranzītresursu samazinājums	30	30
Emitēto parāda vērtspapīru pieaugums / (samazinājums)	(292)	(292)
Pamatdarbības neto naudas plūsma	**(2,749)**	**(1,825)**
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	**-**	**-**
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā		
Ieguldījumu vērtspapīros pieaugums	7,943	7,947
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	(381)	(324)
Pamatlīdzekļu pārdošana	277	2
Līdzdalības uzņēmumu kapitālā pārdošana	50	-
Līdzdalības uzņēmumu kapitālā (pirkšana)	-	(865)
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma	**7,889**	**6,760**
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā		
Akciju kapitāla piesaiste	29,518	29,518
Izmaksātās dividendes	(604)	(604)
Finansēšanas darbības naudas plūsma	**28,914**	**28,914**
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums / (samazinājums)	**34,054**	**33,849**
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	57,456	57,529
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas peļņa / (zaudējumi)	-	-
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	**91,510**	**91,378**

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

Latvijas Hipotēku un zemes banku nodibināja Latvijas valdība 1993. gada 19. martā ar LR Ministru kabineta rīkojumu Nr. 140, kā valsts komercbanku. Banka tika reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā 1993. gada 3. jūnijā. Saskaņā ar Komerclikuma reformu Banka 2004. gada 14. jūlijā ir reģistrēta komercreģistrā.

Bankas darbību regulē Kredītiestāžu likums, kā arī citi LR spēkā esošie likumi, tās Statūti, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas norādījumi, kā arī LR Ministru kabineta rīkojumi un noteikumi. Banka atrodas LR Finanšu ministrijas pārziņā, kas Latvijas Republikas Ministru kabineta vārdā pārstāv akcionāra intereses un ir 100% Bankas akciju turētāja.

RISKU PĀRVALDĪŠANA

Koncerns un Banka īsteno visu būtiskāko Koncerna un Bankas darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Bankas Padomes apstiprinātajai Risku pārvaldīšanas politikai, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, ar kuru palīdzību var tikt maksimāli samazināta varbūtība Koncernam vai Bankai ciest zaudējumus gadījumos, kad Koncerna vai Bankas ieguldītie vai tai pienākošies līdzekli netiktu atmaksāti vai atgūti laikā vai pilnā apmērā vai arī Koncerns vai Banka ciestu cita veida zaudējumus vai negūtu plānoto peļņu.
Pārskata periodā notika būtiskas izmaiņas gan vietējā, gan ārvalstu finanšu tirgos, līdz ar to Koncernā un Bankā tika ieviestas vai pilnveidotas vairākas risku pārvaldības metodes, kas ļauj precīzāk un savlaicīgāk identificēt riskus un novērtēt to ietekmi uz Koncerna un Bankas turpmāko darbību. Vairums no ieviestajām metodēm bija saistītas ar kredītriska pārvaldības uzlabošanu, t.sk. pilnveidojot risku vadību viena klienta, savstarpēji saistītu klientu un portfeļu līmenī. Risku pārvaldības attīstību Koncernā un Bankā 2008. gadā sekmēja arī Bāzeles II prasību stāšanās spēkā, kas nosaka minimālās kapitāla prasības visiem būtiskajiem Koncerna un Bankas darbības riskiem, kā arī vadlīnijas to pārvaldīšanā.

Risku pārvaldīšanā Koncerns un Banka ievēro sekojošus principus:

- uzņemoties riskus, Koncerns un Banka saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās attīstības stratēģijā noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Koncerns un Banka veic savu darbību, uzturot optimālu attiecību starp ienesīgumu un Koncerna un Bankas aizsargātību pret riskiem, tas ir, ienesīgumam jābūt pēc iespējas lielākam, bet tādēļ Koncerns un Banka nedrīkst tikt pakļauta būtiskiem riskiem;
- riska novērtēšana un vadība ir Koncerna un Bankas darbības ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Koncerna un Bankas darbiniekam, atbilstoši pilnvarojumam un kompetencei, ir jāzina klients un pilnībā jāizprot katra konkrētā darījuma (operācijas) saturs, lai spētu noteikt un novērtēt ar darījumu (operāciju) saistītos riskus un rastu gan klientam, gan Koncernam un Bankai optimālu risinājumu;
- Koncerns un Banka novērtē iespējamos zaudējumus, ko tie varētu ciest, uzņemoties riskus, un izvairās no ārkārtas zaudējumiem savā darbībā;
- Koncerns un Banka nosaka un novērtē iespējamos riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu pārdošanas vai iesaistīšanās jaunos tirgos;
- Koncerns un Banka, kur tas nepieciešams, pazemina riska limitus, pārdod riskam pakļautos aktīvus vai pat aiziet no attiecīgiem tirgiem, ja tos novērtē par pārāk riskantiem.

Risku pārvaldīšanā Koncerns un Banka pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka limitus un ierobežojumus. Visas risku pārvaldīšanas politikas ir apstiprinājusi Bankas padome.

Kredītrisks

Koncerns un Banka ir pakļauti kredītriskam, kas ir risks, ja Koncerna vai Bankas klients vai sadarbības partneris nespēj vai atsakās pildīt saistības pret Koncernu vai Banku pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Koncerns un Banka pārvalda kredītrisku saskaņā ar Kredītpolitiku, kā arī iekšējiem kredītoperāciju noteikumiem, procedūrām un instrukcijām.
Kredītpolitikā noteiktie principi, novērtēšanas metodes un pārvaldes instrumenti attiecas uz visām Koncerna un Bankas darbībām, kas ietver kredītrisku – kreditēšanu, finanšu tirgus darījumus (operācijas), starpniekdarbību klienta vārdā un galvojumu sniegšanu trešajām pusēm.
Kredītriska, t.sk. kredītriska koncentrāciju, un kredītportfeļa kvalitātes uzraudzību veic Risku vadības komiteja, savukārt lēmumus par kredītriska uzņemšanos noteikto limitu ietvaros pieņem Centrāles, reģionu un filiāļu kredītkomitejas. Risku vadības departaments ir atbildīgs par kredītriska koncentrāciju analīzi, limitu noteikšanu un kontroli, kredītportfeļa kvalitātes novērtēšanu, kamēr Bankas Aizdevumu departaments un Finanšu vadības departaments ir atbildīgs par attiecīgi ikdienas kredītriska vadību kredītoperācijās, kā arī ikdienas kredītriska vadību operācijās ar finanšu instrumentiem.

RISKU PĀRVALDĪŠANA (turpinājums)

Koncerns un Banka regulāri veic kredītriska uzraudzību, patstāvīgi novērtējot klienta vai darījuma partnera kredītspēju un saistību nodrošinājuma pietiekamību, kā arī kontrolējot kredītrisku atsevišķa klienta, savstarpēji saistītu klientu un tautsaimniecības nozaru līmenī atbilstoši Koncernā un Bankā apstiprinātajiem limitiem. Parasti aizdevumu nodrošinājums ir nekustamā īpašuma ķīla, kā arī biznesa aktīvi tādi kā ēkas, krājumi un debitoru parādi.

Pārskata periodā, būtiski pieaugot kredītriskam un veidojamo uzkrājumu apjomam, Banka un Koncerns turpināja attīstīt kredītriska pārvaldīšanas metodiku. Uzkrājumu veidošanā nedrošiem parādiem Banka un Koncerns ņem vērā gan aizņēmēja maksātspēju raksturojošos faktorus, gan kredītrisku mazinošos elementus, piemēram, nodrošinājumu. Bankas un Koncerna izmantotā pieeja paredz, ka Banka un Koncerns veido uzkrājumus nedrošiem parādiem situācijās, kad nedz maksātspēja, nedz nodrošinājums nespēj segt aizņēmēja saistības vai to daļu, kā rezultātā pastāv objektīvi apstākļi finanšu aktīva vērtības samazinājumam.

Banka un Koncerns uztur atsevišķu datu bāzi zaudējumos norakstīto finanšu aktīvu novērtēšanai dažādos griezumos, piemēram, dalījumā pēc reģioniem, produktu veidiem, tautsaimniecības nozarēm utt. Nodrošinot secīgu šādu datu uzkrāšanu, Banka un Koncerns nodrošina gan informācijas uzkrāšanu par zaudējumiem dažādos periodos, gan pilnveido savu kredītriska analīzes un pārvaldīšanas metodiku. Tā kā vēsturiskie dati neuzrāda šī brīža apstākļiem atbilstošu kredītriska līmeni, Banka un Koncerns veic šo datu prognozes korekciju, atbilstoši Bankas un Koncerna ekspertu, kā arī statistisko analīžu rezultātiem. Banka un Koncerns veic stresa testēšanu un scenāriju analīzi attiecībā uz dažādu makrovidi raksturojošo faktoru izmaiņām, piemēram, nekustamā īpašuma cenu kritumu, iedzīvotāju ienākumu samazināšanos, iespējamām izmaiņām dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībā un tamlīdzīgi.

Koncerns un Banka pārvalda kredītriska koncentrāciju saskaņā ar Riska darījumu kontroles politiku, kas nosaka kredītriska koncentrācijas analīzes metodes un kontroles instrumentus, t.sk. kredītriska koncentrācijas limitus. Kredītriska koncentrācija tiek pārvaldīta, novērtējot un nosakot limitus šādām pozīcijām:

- lielo riska darījumu attiecība pret Bankas pašu kapitālu (iekšējais limits - 400%, Kredītiestāžu likumā noteiktais - 800%), uz 31.03.2009. bija 32.3% (uz 31.12.2008. – 78.6%);
- maksimālā viena klienta (savstarpēji saistītu klientu grupas) koncentrācija pret pašu kapitālu, kas nevar pārsniegt 25%, uz 31.03.2009. bija 21.9% (uz 31.12.2008. - 22.1%);
- ar Banku saistīto personu riska darījumu attiecība pret Bankas pašu kapitālu, kas nevar pārsniegt 15%, uz 31.03.2009. bija 2.0% (uz 31.12.2008. – 3.8%);
- maksimālā kredītportfeļa koncentrācija vienā tautsaimniecības nozarē uz 31.03.2009. bija 94.7% (uz 31.12.2008. – 172.6%).

Tā kā Bankas attīstības stratēģija nav vērsta uz nerezidentu apkalpošanu, Bankas prasību pret nerezidentiem īpatsvars aktīvos ir mazs un uz 31.03.2009. sastādīja 10.8% (uz 31.12.2008. – 8.9%). Valsts riska, kas veidojas kredītoperāciju ar nerezidentiem rezultātā, pārvaldīšanu nosaka Valsts riska pārvaldīšanas politika.

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir saistīts ar Koncerna un Bankas spēju savlaicīgi dzēst klientu un citu Koncerna vai Bankas kreditoru juridiski pamatotās prasības un nodrošināt iepriekš plānoto prasību pieaugumu ar saprātīgām izmaksām. Likviditātes riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Likviditātes riska vadības politikā. Banka patstāvīgi kontrolē, lai tās likvīdie aktīvi nebūtu mazāki par 30% no Bankas īstermiņa saistībām, ko nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija. Likviditātes riska uzraudzību veic Bankas Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt likviditātes riska vadību ikdienā nodrošina Finanšu vadības departaments. Likviditātes riska novērtēšanā Banka pielieto aktīvu un pasīvu termiņu nesakritības metodi (GAP). Lai ierobežotu likviditātes risku, Banka ir noteikusi likviditātes neto pozīciju limitus katrā būtiskajā valūtā un kopējo likviditātes neto pozīcijas limitu, kā arī maksimālo viena noguldītāja noguldījuma summu. Likviditātes rādītāja (min – 30%) izpilde uz 31.03.2009. bija 76.7% (uz 31.12.2008. – 60.4%).

Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir saistīts ar ārvalstu valūtu aktīvu un saistību pozīciju atšķirībām, kas valūtas kursu izmaiņu rezultātā ietekmē Koncerna un Bankas naudas plūsmu un finanšu rezultātu. Ārvalstu valūtu riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Valūtas riska pārvaldīšanas politikā. Ārvalstu valūtu riska uzraudzību veic Bankas Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt Ārvalstu valūtu riska vadību ikdienā nodrošina Finanšu vadības departaments.

Koncerns un Banka kontrolē ārvalstu valūtu risku, nosakot atvērto valūtas pozīciju limitus katrā atsevišķā valūtā un konsolidēti latos visām valūtām, kā arī ievēro Kredītiestāžu likumā noteiktos atvērto valūtas pozīciju ierobežojumus.

RISKU PĀRVALDĪŠANA (turpinājums)

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Koncerna un Bankas procentu ieņēmumiem un ekonomisko vērtību. Lai novērtētu procentu likmju risku, Koncerns un Banka regulāri analizē procentu likmju jūtīgo aktīvu un pasīvu termiņstruktūru un tās jūtīgumu pret iespējamām procentu likmju izmaiņām. Procentu likmju riska uzraudzību veic Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt par procentu likmju riska pārvaldi ikdienā ir atbildīgs Finanšu vadības departaments.
Banka ir noteikusi limitu ekonomiskās vērtības izmaiņām 10% apmērā no pašu kapitāla un tīro procentu ienākumu izmaiņām 2% apmērā no pašu kapitāla, kas 31.03.2009. bija attiecīgi 7.8% (31.12.2008. – 9.8%) un 0.7% (31.12.2008. – 0.3%).

Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Koncerna un Bankas ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas vai krāpšana, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana. Operacionālā riska pārvaldīšanu Koncernā un Bankā nosaka Operacionālā riska pārvaldīšanas politika. Operacionālā riska vadība un kontrole Koncernā un Bankā tiek veikta ar Iekšējās kontroles sistēmas palīdzību. Operacionālā riska novērtēšana tiek veikta izmantojot pašnovērtējuma metodi. Savukārt operacionālā riska identificēšanu, analīzi un kontroli nodrošina operacionālā riska vadības informācijas sistēma, kurā reģistrē un analizē operacionālā riska incidentus un novērtē iespējamo zaudējumu lielumu. Koncerna un Bankas struktūrvienības ir atbildīgas par operacionālā riska pārvaldīšanu ikdienas darbībā, savukārt Bankas Risku vadības komiteja veic operacionālā riska uzraudzību. Risku vadības departaments ir atbildīgs par operacionālā riska pārvaldības ieviešanu Koncernā un Bankā.
Pilnveidojot risku vadības sistēmu, Bankā ir ieviests darbības nepārtrauktības plāns, kas paredz Bankas, tās struktūrvienību un darbinieku rīcību krīzes situācijā, iestājoties riskiem, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Bankas darbību.

Kapitāla pietiekamība

Kapitāla pietiekamība atspoguļo tos Koncerna un Bankas kapitāla resursus, kas nepieciešami, lai nodrošinātos pret kredīta un tirgus riskiem, kas saistīti ar aktīviem un ārpusbilances posteņiem.
Sākot ar 01.01.2008 ir stājušies spēkā Eiropas Savienības jaunie kapitāla pietiekamības aprēķināšanas noteikumi (Bāzele II). Kredītriska un tirgus riska minimālo kapitāla prasību aprēķināšanai Koncerns un Banka izmanto standartizēto pieeju, bet operacionālā riska kapitāla prasības aprēķināšanai – pamatrādītāja pieeju.
Atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) prasībām aprēķinātais Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs 31.03.2009. bija 12.3% (31.12.2008. – 9.6%), kas pārsniedz noteikto pašu kapitāla un riska svērto aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummas attiecības minimumu – 8%. Koncernā un Bankā ir veikta arī iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšana, papildus aprēķinot kapitāla prasības tiem būtiskajiem riskiem, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības. Iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas rezultāti uz 31.03.2009. bija šādi (tūkst. LVL):

	31/03/09 **Banka**
Pašu kapitāls iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanai	113,265
Iekšējā kapitāla prasību kopsumma	84,742
Iekšējā kapitāla pietiekamības rādītājs	10.7%
Pašu kapitāla pārpalikums	28,523

BANKAS DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gadā
Kapitāla atdeve (ROE) (%)	2.20%	1.93%
Aktīvu atdeve (ROA) (%)	0.21%	0.14%

KONSOLIDĀCIJAS GRUPAS SASTĀVS

Nr. p.k.	Komercsabiedrības nosaukums	Reģistrācijas vietas kods, reģistrācijas adrese	Komerc-sabiedrības darbības veids*	Daļa pamatkapitālā (%)	Balsstiesību daļa komercsabie-drībā (%)	Pamatojums iekļaušanai grupā**
1.	SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra”	LV –Latvija 40003426895	CKS	100	100	MS
2.	SIA „Hipolīzings”	LV – Latvija 40003616329	CFI	100	100	MS
3.	SIA „Risku investīciju sabiedrība”	LV – Latvija 40003952445	CFI	100	100	MS
4.	IPS „Hipo fondi”	LV – Latvija 40003403040	IPS	83	83	MS
5.	SIA „Rīgas Centra namu pārvalde”	LV – Latvija 40003266805	CKS	100	100	MS
6.	KS "Mazo un vidējo komersantu atbalsta fonds"	LV – Latvija 40003681329	CFI	47.62	47.62	KS

* IPS – ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, CFI – cita finanšu iestāde, CKS – cita komercsabiedrība.
** MS – meitas sabiedrība; KS – kopsabiedrība.

MOODY`S INVESTORS SERVICE LIMITED NOTEIKTIE REITINGI

Reitinga veids	Reitings	Reitinga apstiprināšanas datums	Iepriekšējais reitings
Ilgtermiņa noguldījumu reitings	**Baa3**	23.04.2009.	**Baa1**
Īstermiņa noguldījumu reitings	**P3**	23.04.2009.	**P2**
Finansiālās stabilitātes reitings	**D-**	23.04.2009.	**D-**
Hipotekāro ķīlu zīmju reitings	**Baa2**	23.04.2009.	**A2**

Moody`s Investors Service ziņojumi par Banku: *www.hipo.lv*
Papildus informācija par piešķirtajiem reitingiem (t.sk. reitingu definīcijas): *www.moodys.com*

Šie saīsinātie finanšu pārskati ir lasāmi kopā ar Bankas 2008. gada finanšu pārskatu.

Inesis Feiferis
Valdes priekšsēdētājs

Uvis Zemītis
Galvenais grāmatvedis